

Předmět: Pracovní skupina ke krizovému, sociálnímu a dostupnému bydlení
Datum: 12. prosince 2016
Místo: Magistrát města Ostravy, Prokešovo náměstí 8, místnost č. 406
Přítomní: Dle listiny přítomných

Program jednání:

1. Organizační záležitosti.

Mgr. Živčák po úvodním přivítání seznámil přítomné s programem jednání pracovní skupiny. Shrnuje úlohu projektové Klíčové aktivity 01 - vytvoření **Koncepce sociálního bydlení statutárního města Ostrava**. Dle popisu klíčové aktivity v projektu, koncepce vzniká na základě činnosti dvou pracovních skupin (schválení členové Řídícím výborem). Tato aktivita je naplánovaná do září 2017, kdy je stanoven termín pro předložení Koncepce sociálního bydlení orgánům města ke schválení. Veškeré závěry, které vyplynou z jednání pracovních skupin, **budou předkládány Řídícímu výboru pro spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování**, kde jsou mimo jiné členy starostové šesti městských obvodů, které se podílejí na pilotáži projektu. Po schválení budou výstupy dále předkládány ke schválení orgánům města.

V rámci projektu bude využíván **participativní prvek** – vznik jedné fokusní skupiny z řad příslušníků cílové skupiny, kteří se budou vyjadřovat k tématům projednávaným v rámci pracovních skupin. Metodik projektu bude přítomen všech jednání fokusní skupiny tak, aby byl zajištěn přenos informací napříč jednotlivými pracovními skupinami.

Projekt bude **evaluován** nezávislým hodnotitelem, který je v současné době vybírán na základě podaných nabídek v rámci veřejné zakázky. Předpoklad zahájení evaluace projektu i samotné pilotáže v bytech – únor 2017. Následně lze předpokládat prvotní výstupy, které budou moci ovlivnit finální výsledek Koncepce sociálního bydlení.

2. Aktuální informace k projektu Koncepce bydlení a její pilotní ověření ve městě Ostrava.

Mgr. Živčák informoval přítomné o **zahájení příjmu žádostí** o nájem bytu. Žádosti jsou přijímány od 12. 12. 2016. Informační letáky byly předány jednotlivým členům pracovní skupiny na počátku jednání a zároveň jim byly zaslány v elektronické podobě. Žádosti jsou přijímány na **detašovaném pracovišti Magistrátu města Ostravy, Sokolská třída 49, 702 00 Ostrava – budova Diagnostického centra, 4. patro**. S ohledem na charakter projektu, jsou úřední hodiny nastaveny odlišně od standardních úředních hodin magistrátu, a to vždy v **pondělí a ve středu 8. 00 – 11. 30 a 12. 30 - 16. 00 hodin**. Kontaktní osobou pro příjem žádostí je sociální pracovnice přímé práce se žadateli – oblast bydlení (**Bc. Martina Cnotová**). Z důvodu zjištění potřebných informací v souvislosti s podáním a hodnocením žádosti o nájem bytu, budou tyto se žadateli vyplňovány výlučně v kanceláři sociální pracovnice. Žádost bude zaevidována po doložení **Potvrzení Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Ostravě**, kontaktního pracoviště Ostrava (žadatel je – není příjemcem nepojistných sociálních dávek) a sepsání **Trojstranného kontraktu** (souhlas klienta k oslovení třetích subjektů a současně zplnomocnění třetích subjektů k poskytnutí potřebných informací).

3. Shrnutí z výstupů z jednání s městskými obvody.

Mgr. Živčák shrnul jednání s městskými obvody. V současné době se uskutečnilo již **třetí kolo individuálních schůzek se zástupci městských obvodů**. Nadále platí, že do projektu je **zapojeno šest městských obvodů** – Mariánské Hory a Hulváky, Moravská Ostrava a Přívoz, Ostrava – Jih, Poruba, Slezská Ostrava, Vítkovice. Třetí schůzka se doposud neuskutečnila v městském obvodu Mariánské Hory a Hulváky, kdy náměstkem primátora Mgr. Mariánkem je hledán termín pro setkání se starostkou Ing. arch. Lianou Janáčkovou, a v městském obvodu Slezská Ostrava, kdy termín společného jednání je stanoven dne

15. 12. 2016. Na jednání bude odsouhlasen počet bytů, které budou v městském obvodu uvolněny z bytového fondu pro pilotní část projektu.

Byty v projektu by měly být nesegregované, technicky způsobilé, s kuchyňskou linkou, koupelnou a toaletou, bez úhrady jistoty, neměly by být kumulovány v jednom vchodu obytných domů. V prvních šesti měsících by se neměli nájemci (klienti) přihlašovat v sociálních a dostupných bytech k trvalému pobytu (tato skutečnost bude ze strany ÚP ČR akceptována). V nájemní smlouvě však není možné tuto podmínku stanovit. V případě řádného plnění všech povinností vyplývajících z nájemní smlouvy, budou tyto nájemcům po uplynutí 6 měsíců ze strany městských obvodů prodlužovány, s možností přihlášení nájemce do bytu k trvalému pobytu. V účelu smlouvy bude zdůrazněna povinnost spolupráce nájemce (klienta) se sociálními pracovníky MMO a hodnotiteli projektu.

S městskými obvody platí dohoda, že bude **snížen práh pro vstup do bytu** ve vztahu k dlužníkům MOB, budou řešit pouze občany s trvalým pobytem v daném MOB. S Úřadem práce ČR - krajskou pobočkou v Ostravě, kontaktním pracovištěm Ostrava je dojednáno, že doplatek na bydlení bude vyplácen pronajímateli bytu formou přímé úhrady.

V rámci projektu je z **celkového počtu 105 bytů** 5 zařazeno do režimu krizových bytů, a to 2 byty v městském obvodu Moravská Ostrava a Přívoz, 2 byty v městském obvodu Ostrava – Jih, 1 byt v městském obvodu Poruba. K sociálnímu/dostupnému bydlení je v současné době přislíbeno 94 bytů, z toho 5 bytů v městském obvodu Mariánské Hory a Hulváky, 17 bytů v městském obvodu Moravská Ostrava a Přívoz, 58 bytů v městském obvodu Ostrava – Jih, 8 bytů v městském obvodu Poruba, 6 bytů v městském obvodu Vítkovice. Zbývajících 6 bytů je předmětem vyjednávání se zástupci městského obvodu Slezská Ostrava.

Nájemní smlouva zpracovaná MMO bude městskými obvody využívána individuálně. V případě využití vlastní nájemní smlouvy MOB je nutné doplnit **principy spolupráce nájemce** (klienta) se sociálními pracovníky MMO a hodnotitelem projektu. Systém vstupu do bytů - párování vhodné rodiny a vhodného bytu bude řešeno ve vzájemné kooperaci zástupců MMO, bytových komisí městských obvodů případně tzv. poradních sborů (Moravská Ostrava a Přívoz, Ostrava – Jih). Pásmo nájmu je stanoveno v rozmezí 45,- až 55,-Kč/m².

Uzavírání notářských doložek – finanční prostředky na úhradu dohody o vyklizení bytu se svolením vykonatelnosti na náklady pronajímatele. Pro rok 2017 budou k tomuto účelu vyčleněny finanční prostředky z rozpočtu MMO. Městské obvody nemají Statutem města Ostravy svěřenou kompetenci k uzavírání notářských doložek. V současné době je však podán návrh na změnu statutu, který by měl být projednán Zastupitelstvem města Ostravy v lednu 2017. K uzavírání notářských doložek je předpokládán individuální přístup ze strany jednotlivých MOB.

Ze strany MMO byly pro zapojené městské obvody vyčleněny **finanční prostředky na úpravu sociálních/dostupných bytů** (100.000,-Kč/1 byt).

V souvislosti s **krizovými byty** byly ze strany MMO městským obvodům poskytnuty finanční částky ve výši 50.000,-Kč/1 byt včetně základních informací týkajících se vybavenosti těchto bytů. Nákup vybavení bytů bude převážně zajišťován do konce roku 2016, do 31. 1. 2017 je stanoven požadavek MMO na vyúčtování zakoupeného vybavení bytů. **Garantem dodávek energií** u krizových bytů je příslušný MOB. Ze strany MMO je vytvořen **garanční fond** ve vztahu k nájemnému a službám pro situace, kdy krizové byty nebudou obsazeny. V krizovém bydlení může jedinec/domácnost setrvat maximálně po dobu 6 měsíců. Krizové byty by měly být k dispozici od února 2017. Uzavírání nájemních smluv ve vztahu ke krizovému bydlení bude svěřeno z důvodu operativního řešení pověřenému zástupci RMOB nebo vedoucímu odboru.

V rámci pilotáže projektu je zajištěna **spolupráce se zainteresovanými subjekty** – ČEZ prodej, s.r.o. (trojstranné kontrakty – ČEZ – klient – MMO, bude zajištěn individuální přístup – dluhy, jistota, komunikace), Úřad práce v Ostravě – krajská pobočka v Ostravě (vytipování vhodných klientů, vydávání

Potvrzení ÚP ČR na předepsaném formuláři, navázání užší spolupráce v rámci řešení nepříznivé sociální situace klientů zapojených v projektu, zástupci sociálních odborů ÚMOB (vytipování vhodných klientů, odkazování klientů, kteří nespádají do cílové skupiny projektu na příslušné ÚMOB, předávání informací při řešení sociálních situací u společných klientů, spolupráce v rámci poradních sborů, spolupráce při rozhodování o nájmu krizového bytu pro klienta v krizi).

Diskuse:

Otázka (Bc. Horňáková): Je podmínka trvalého pobytu v MOB při přidělení bytu pouze v daném MOB striktní? Dá se případně nějak zjemnit?

Odpověď: Do budoucna jsme v odůvodněných případech schopni zkusit individuálně vyjednávat s MOB. V rámci jednoho MOB jsou schopni vzít do bytu i občany s trvalým pobytem v jiném MOB za předpokladu, že nebudou mít vhodného žadatele ze svého MOB.

Otázka (Bc. Bradová): Jsou cílovou skupinou projektu také lidé, kteří nepobírají sociální dávky, pracují, ale vynakládají více než 40% svých příjmů na zajištění bydlení?

Odpověď: Ano, s touto cílovou skupinou se v projektu počítá.

Otázka (Bc. Bradová): Jsou cílovou skupinou také osoby omezené ve svéprávnosti, které jsou schopné samostatně bydlet a mají např. veřejného opatrovníka?

Odpověď: V současné době řešíme tuto skupinu občanů. S největší pravděpodobností budeme vše individuálně řešit a posuzovat.

Otázka (Bc. Bradová): Po dvou letech by měl být možný nájemní vztah již v režimu mimo projekt. Řeší se následná platba kaucí?

Odpověď: Ano, tato problematika se řeší s jednotlivými MOB. Pokud bude nutné, aby nájemci složili po dvou letech kauci, bude se s nimi v projektu pracovat na tom, aby si během této doby byli schopni na kauci naspóřit.

Otázka (Ing. Drastík): Pokud se nebude během prvních 6-ti měsíců nájemce přihlašovat k trvalému pobytu v novém bytě, máte vyjednáno s ÚP ČR, aby toto po nájemcích nevyžadoval?

Odpověď: Ano, toto je s ÚP ČR vyjednáno a je příslibeno, že budou schopni a ochotni operativně reagovat.

Otázka (Bc. Miklušák): Co se stane, když se tam nájemce přihlásí k trvalému pobytu v prvních šesti měsících?

Odpověď: Nestane se nic.

Otázka (Bc. Miklušák): Proč se tedy trvá na tom, aby se nájemci v prvních 6-ti měsících nepřihlašovali k trvalému pobytu?

Odpověď: Tato podmínka je neustále komunikována s MOB a v začátcích nájemního vztahu je jednodušší dosáhnout na doplatek na bydlení spíše než na příspěvek na bydlení (dokládání nákladů na bydlení zpětně). Z počátku také nebudou nájemci zatíženi náklady na výměnu občanských průkazů.

4. Informace k IROP.

RNDr. Matoušek, Ph.D. předal **aktuální informace v souvislosti s výzvou IROP č. 35** – sociální bydlení pro SVL. K dnešnímu dni byly podány pouze čtyři žádosti o podporu, což je výrazně méně, než byly původní plány. Lze tušit určité problémy, které bránily podání žádostí. Pro další vyjednávání ASZ jako součásti vlády s Ministerstvem pro místní rozvoj, jak s těmito výzvami nakládat v příštím roce je velmi důležité mít k dispozici co nejvíce informací ze strany potencionálních žadatelů (poskytnutí co nejadekvátnějších informací, jaké jsou největší bariéry). Programové období bude v příštím roce v polovině a podle aktuálních informací ke konci listopadu 2016 je v současné době vyčerpáno asi pouze 10% eurofondů až do roku 2020. Má to další souvislosti z hlediska celkových alokací – do roku 2018 mají korporáční programy naplnit stanovené milníky. V případě jejich naplnění mohou být získány bonusy –

navýšení jednotlivých sociálních programů. V opačném případě lze očekávat snížení možností čerpání, kdy finanční prostředky mohou být převedeny do oblastí, ve kterých bude zaznamenán větší zájem bez ohledu na stanovení rozsahu potřeb. Současná výzva IROP bude ukončena dne 27. 12. 2016. Je předpoklad, že v období leden - únor 2017 budou započata jednání o podobě dalších výzev, současně bude zjišťován finální zájem o projekty.

Diskuse:

Nová šance z.s. – Ing. Bc. Miroslav Panoc – od realizace plánovaného projektu v rámci IROP ustoupili, kvůli nemožnosti zajistit financování ex-post.

Centrum sociálních služeb Ostrava o.p.s. – Ing. Jiří Drastík – od realizace plánovaného projektu v rámci IROP ustoupili, z důvodu tvrdých podmínek, zejména v době délky udržitelnosti.

Diecézní charita ostravsko-opavská – Ing. Miroslav Hodeček – do výzvy projekt podávají, půjde o koupi a rekonstrukci 6 bytových jednotek za účelem vytvoření sociálních bytů. Původní alokace bude mírně navýšena, dle projektové dokumentace.

Vzájemné soužití o.p.s. – Bc. Radim Miklušák – od realizace plánovaného projektu v rámci IROP ustoupili, kvůli velmi tvrdým a nevýhodným podmínkám OP.

4 žadatelé také nepodali projekt do výzvy OPZ z důvodu provázanosti na projekty financované z IROP, které z důvodu velmi nevýhodných podmínek výzvy, nepodali.

5. Informace k projektům OPZ, Výzva č. 26 (KPSVL).

Charita Ostrava – Bc. Eliška Horňáková – projekt **Rozvoj a optimalizace služby sociální rehabilitace**. Projekt bude realizován od 1.7.2017. Projektová žádost byla schválena, počítá se s navýšením kapacity služby o dalších 25 bytů + doprovodný program v nich (v současné době je kapacita služby 20 bytů).

Centrum sociálních služeb Ostrava, o.p.s. – Ing. Jiří Drastík – projekt **Motivační programy – komplex práce s lidmi sociálně vyloučenými a vyloučením ohroženými**. Projekt bude realizován od 1.2.2017. Projektová žádost je schválena, stěžejním tématem projektu není téma bydlení, avšak bude se v projektu také objevovat.

Diecézní charita ostravsko-opavská – Ing. Miroslav Hodeček – projekt **Rozšíření sociální služby Šance domova**. Projekt bude realizován od 1.3.2017. Počítá se zdvojnásobením současné kapacity služby Šance domova (SASRD).

Projekt **Komunitní práce v Osadě míru** – projekt bude realizován od 1.3.2017 a bude cílit k obyvatelům lokality Ostrava Kunčičky, kde bude navazovat na současné projekty podporující komunitní práci v lokalitě.

Vzájemné soužití, o.p.s. – Bc. Radim Miklušák – projekt **Komunitní práce v Ostravě**. Realizace projektu začne září 2017 (návaznost na jiné financování komunitní práce v lokalitách Liščina, Zárubek a Hrušov). Projektová žádost byla schválena.

6. Deskriptivní část – obecné připomínky, aktualizace údajů SVL a ubytoven.

Mgr. Mikulec, Ph.D. ve své prezentaci představil deskriptivní část, která bude **úvodní částí Koncepce sociálního bydlení SMO. Kvantifikace osob a aktuální popis SVL a ubytoven** budou obsahem deskriptivní části. Na základě rozeslaných písemných podkladů všem členům PS a jejich dílčích zpětných vazeb byla v rámci společné diskuze věnována zvýšená pozornost upřesnění informací vztahujícím se k SVL a ubytovněm a počtu obyvatel. Analýza společnosti GAC – Sociálně vyloučených lokalit v ČR (Analýza, 2015) udává v Ostravě 13 SVL; ve Strategickém plánu sociálního začleňování (dále jen SPSZ) se pracuje s číslem 15, jde o stejné lokality, dvě z nich však jsou detailněji členěny, jelikož mají svá specifika (Horní Liščina, Dolní Liščina; Přední Hrušov, Dolní Hrušov). **Celkový počet osob** je na základě všech, co

nejpřesnějších odhadů **6 520**. U ubytoven se vycházelo z materiálů Krajské hygienické stanice MSK se sídlem v Ostravě, Ministerstva zdravotnictví, Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Ostravě (Analýza a řešení problematiky ubytoven na území SMO (Proces, Accendo 2013), Zpráva o ubytovnách na ostravsku (Vzájemné soužití, 2013). V roce 2015 bylo hovořeno o **42 ubytovnách s celkovou kapacitou až 8 320 lůžek**. **Aktuální dokumenty** momentálně udávají u ubytoven, které mají schválený provozní řád **kapacitu 5 312 lůžek**. U ubytoven je situace dynamická, méně přehledná než u statictějších SVL. Některé ubytovny se v současné době např. přetváří na byty, přestože funkce je stále stejná. Velkou bariérou pro vstup do bytů u většiny cílové skupiny je zadluženost u MOB a dluhy na službách, kdy s touto skutečností je nutné intenzivně pracovat.

7. Vize Koncepce sociálního bydlení ve městě Ostrava.

Mgr. Ševčíková **představila motto a prvotní návrh vize** Koncepce sociálního bydlení SMO. Zdůraznila význam úzké spolupráce pracovního týmu MMO se členy obou PS a plánované fokusní skupiny pro tvorbu uvedeného dokumentu, který v případě schválení orgány města napomůže vytvořit podpůrné prostředí pro řešení nepříznivé sociální situace obyvatel v oblasti bydlení za podmínky vlastního aktivního přičinění.

8. Zjišťování údajů bytového fondu ve vztahu ke koncepci sociálního bydlení.

Ing. Stračánek informoval přítomné o **aktuálním stavu bytového fondu** ve městě Ostrava. V roce 1991 započala v Ostravě privatizace bytového fondu, který v té době čítal asi 46 000 bytů. V současné době město disponuje s bytovým fondem v rozsahu 13 000 bytů. Poukázal na význam tvorby Koncepce sociálního bydlení v návaznosti na celkovou koncepci bytové politiky města do budoucna. V souvislosti s přípravou Koncepce sociálního bydlení požádal pan Stračánek o úzkou součinnost při vykazování statistických údajů za rok 2016, kdy ze strany MMO budou rozšířeny požadavky na hodnocení bytového fondu - počet uzavřených nájemních smluv na dobu neurčitou – určitou, jakým způsobem jsou byty přidělovány (výběrová řízení, pořadníky), počty prázdných bytů včetně zdůvodnění proč nejsou obsazeny, počty bytů určených pro sociální účely (určitý fond sociálních bytů je již vytvořen v rámci NNO) týká se i soukromého vlastníka nájemních domů RPG Byty, s.r.o., počty žádostí do DPS, plánované investice pro rok 2017, chystané případné prodeje bytů, technický stav bytového fondu – tento požadavek je dle vyjádření přítomných zástupců MOB nereálný (nebude požadováno). Termín pro zaslání statistických výkazů bude s ohledem na tvorbu Koncepce sociálního bydlení stanoven do poloviny měsíce února 2017.

9. Plán jednání pracovní skupiny.

Mgr. Živčák představil termíny jednání pracovních skupin na období **leden – září 2017** (viz. Prezentace).

Zapsala: Mgr. Vladislava Ševčíková
Dne: 12. 12. 2016

Zrevidovala: Mgr. Lucie Škvaridlová
Dne: 21. 12. 2016

Zrevidoval: Mgr. Zdeněk Živčák
Dne: 21. 12. 2016

Přílohy

Prezenční listina
Prezentace